

Prima instanță: Judecătoria Bălți, judecător: S. Ghercavii
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători: A. Gheorghieș, A. Toderaș, A. Albu

ÎNCHEIERE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean, Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Apărării al RM,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Ministerului
Apărării al RM către Procofiiev Oleg, intervenient accesoriu Serviciul de Informații
și Securitate al RM, cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru instruire și
încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017,

constată:

La 22 iunie 2016, Ministerul Apărării al RM a depus cerere de chemare în
judecată către Procofiiev Oleg, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și
Securitate al RM, cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru instruire în sumă de
58903,34 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că, în anul 2006, Procofiiev Oleg a fost admis
la studii în cadrul Institutului militar a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, pe
care l-a absolvit la 26.06.2010, obținând specialitatea „Infanterie”.

La admitere, Procofiiev Oleg a încheiat, la 29.07.2006, cu comandantul
Academiei Militare, contractul de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada
29.07.2006-29.07.2015, în baza acestui contract dânsul se obliga să îndeplinească
serviciul militar pe parcursul perioadei indicate. Cu toate acestea, prin ordinul
Ministrului Apărării din 05.07.2013, pârâtul a fost trecut în rezervă conform pct.
140 lit. m) al Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului
militar în Forțele Armate, aprobat prin HG nr.941 din 7.08.2006. Iar, ulterior, prin
ordinul comandantului batalionului 22 de menținere a păcii nr.162 din 22.08.2013,
Procofiiev Oleg a fost exclus din lista nominală a unității și de la toate felurile de
asigurare și îndreptat pentru a fi luat în evidența militară în Centrul Militar
municipal Chișinău.

Prin urmare, cheltuielile suportate de Ministerul Apărării pentru instruirea
reclamatului în cadrul Institutului Militar constituie pentru anul 2006 (29.07.2006 -
31.12.2006) - 10 801 lei; pentru anul 2007 - 34 905 de lei; pentru anul 2008 - 47

627 de lei; pentru anul 2009 - 47 28 lei; pentru anul 2010 (01.01.2010 - 26.06.2010)- 19 157 lei, în total 159 818 lei.

Având în vedere faptul că, pârâtul și-a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 26.06.2010- 03.08.2013, adică timp de 3 ani 7 zile, suma care urmează să o achite este proporțională termenului serviciului militar și constituie 58 903,34 de lei.

Pentru instruirea sa, pârâtul Procofiev Oleg nu a suportat careva cheltuieli, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate.

Pe parcursul instruirii pârâtul a fost asigurat gratuit cu alimentație, echipament, bursă, cazare, asigurare medicală, etc. Prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract Procofiev Oleg a lipsit Ministerul Apărării de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite pentru asigurarea securității statului, impunând totodată de a prevedea și de a instrui cadre noi în domeniul dat, suportând astfel cheltuieli nejustificate.

Astfel, pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopurile personale ale militarului, dar în interesele securității naționale și ale statului. Statul și militarul având obligații reciproce, statul - de a asigura instruirea militarului la specialitatea aleasă, iar militarul, la rândul său să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art.35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor, art.27 alin. (6) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 18 octombrie 2016, s-a atras în calitate de intervenient accesoriu din partea pârâtului Serviciul informații și Securitatea al RM.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 14 decembrie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

În justificarea soluției de menținere a hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Bălți a indicat că, până la adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 230 din 10.10.2013 privind aprobarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2014-2018, Serviciul de Informație și Securitate făcea parte din componența executivului, iar prin aprobarea acestei hotărâri a fost dispusă excluderea Serviciului din componența executivului, delegarea funcției de coordonare a activității către Președintele Republicii Moldova, instituirea controlului parlamentar asupra activității acestuia, detașarea din componență a Trupelor de Grăniceri, excluderea competenței de urmărire penală, precum și demilitarizarea Serviciului, care au fost etape de reformare, modernizare și adaptare a instituției la rigurile statului de drept.

Astfel, circumstanțele stabilite în speță nu cad sub incidența prevederilor hotărârii enunțate, deoarece ordinul de angajare a lui Procofiiev Oleg în Serviciul de Informație și Securitate datează cu 12.06.2013, adică până la aprobarea hotărârii enunțate, în așa fel, fiind lipsit de temei argumentul recurentului, precum că Serviciul de Informație și Securitate nu făcea parte din componența executivului, și respectiv de la Procofiiev Oleg urmează a fi încasate cheltuielile pentru instruire.

La 15.02.2018, Ministerul Apărării al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că soluția instanței de apel este neîntemeiată, subiectivă, la formularea acesteia în coraport cu circumstanțele cauzei, au fost aplicate prevederi normative care nu urmau a fi aplicate speței în cauză.

La 03.04.2018, Serviciul de Informație și Securitate a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

La fel, la 03.04.2018, Procofiiev Oleg a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 decembrie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 118) și recepționată la 22 decembrie 2017 (f. d. 120).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Apărării al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ministerul Apărării al RM, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ministerul Apărării al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ministerul Apărării al RM se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nina Vascan